

ZÁPIS DO KRONIKY ROK 2011

Počasí a příroda

Začátek roku byl velice chladný, teploty klesly v prvních dnech i pod -10°C . Sníh ležel až do začátku února, kdy došlo k opačnému extrému a bylo naopak $+14^{\circ}\text{C}$. Jaro průměrem nevybočovalo z normálu předešlých let.

O velikonocích bylo slunečno a teplo, není divu, když letos připadly až na 21. dubna. První letošní bouřka byla 27. dubna. V Chabařovicích padaly kroupy velikosti kuliček. Začátkem května uhodily ještě jednou tuhé mrazy, jednalo se zřejmě již o „ledové muže“. V noci z 2. na 3. května bylo naměřeno v Chlumci -5°C a na Jezerce v Jizerských horách dokonce -14°C . Mráz spálil všechny mladé výhony, květy hrušní, třešní, ořechů a víno. Květen a červen byl teplotně průměrný. Na vláhu byly jarní měsíce bohaté. Prázdniny, hlavně v červenci, byly ve znamení deště. Vždy se na několik dnů vyčáslilo a teploty se zvedly ke 25°C . Po několika dnech se, ale opět ochladilo a přišly deště. Teprve koncem srpna se oteplilo, bylo polojasno a 30 stupňové teploty konečně dovolily lidem vydat se k jezerům a na koupaliště. Trvalo to však jen týden. Letošní léto bylo nejchladnější za posledních dvacet let.

11.9. Padl teplotní rekord z roku 1948 byl překonán o 0.3°C bylo 26°C . Až do 5. října bylo teplo, dalo se chodit v letním oblečení. Rtuť teploměru se držela na 25°C 6. 10. nastal prudký zvrát a na vrcholcích hor napadl sníh (Klínovec hlásil 1 cm). Listopad byl teplotně nadprůměrný a deštivý. Konec roku byl spíše teplý. Vánoce byly na blátě o teplotách kolem 8°C , přšelo až do Silvestra.

24.8. Slabé zemětřesení s epicentrem na Chebsku.

Vlaštovky přilétly 1. května odletěly po 15. září. První kukačka byla slyšet 8.5.

V říjnu 2010 byl zvolen nový starosta obce:

Ing. Petr Maxa

narozen 1971 v Ústí nad Labem, v Chlumci žije od roku 1972

absolvent Českého vysokého učení technického v Praze, držitel Ceny Josefa Hlávky

ženatý, dcera Amálie (5 let)

bez politické příslušnosti, zvolen za volební stranu NEZÁVISLÍ

Kultura

Plesová sezóna začala Mysliveckým plesem. Bylo pořádáno několik maturitních plesů a na závěr byl již tradiční Maškarní ples pořádaný našimi sportovci.

25.3. Byl opětovný sraz rodáků Tuchomyšle. Tento sraz se koná každoročně již 31 let. Je jen škoda, že se nezúčastňuje i mladší generace. Staří již pomalu ztrácejí sílu, někteří nemohou a spousta těch letitých již zemřela. Je třeba poděkovat paní H. Procházkové z Chlumce a panu F. Doškovi z Ústí nad Labem, pořadatelům setkání za jejich práci. Letos pozdravil rodáky starosta Chlumce pan Ing. P. Maxa. Tato akce se těší velké podpoře vedení obce.

19.3. Masopust. Byl Chlumeckou alternativou uspořádán masopust s průvodem a zabijačkovými hody. Akce proběhla bohužel až dva týdny po masopustu, ale i tak se jí zúčastnila spousta příznivců a diváků.

8.4. VII. ročník Ligy Chlum.střelců 2011 - 4.kolo

23.4. Turnaj v šipkách

16.4. Celostátní přehlídka školních dětských pěveckých sborů

16.4. IX. Chlumecký lvíček

30.4. Pálení čarodějnic u Martínkovny

30.4. Pálení čarodějnic u Hasičů

7.5. Proběhla již tradiční soutěž hasičských sborů Floriánova putinka

Soutěžili Soutěžní klání dobrovolných hasičů z okolních obcí bývalého Ústeckého okresu.

13.5. VII. ročník Ligy Chlumeckých střelců 2011

14.5. Chlumecké léto

21.5. Pochoduje celá rodina

Tradiční akce pořádaná Tramskou jednotou a podporovaná obcí. Podle vyjádření některých účastníků vydařená akce.

3.6. Den dětí

19.6. Chlumecká pout'

Na této pouti se v posledních letech scházejí rodáci z Německa a přijíždí i zástupce rodiny Westphalenů. Letos to byl hrabě Felix von Westphalen s rodinou, který je momentálně představitelem chlumecké větve Westphalenů.

18. – 20.8. Chlumecký guláš

Akce, která snad má svého strážného anděla. Sychravé počasí, déšť i vítr se našťastí v den „D“ jako mávnutím proutku změnily. Na avizovaný program prošlo pokladnou 310 platících diváků. Všichni, až na pár výjimek, s pochopením akceptovali stokrátovú vstupné. Kapela COP byla magnetem pro většinu z nich, ale bez obav se dá říci, že příznivce měli v řadách návštěvníků všichni vystupující, každý posluchač si mohl najít a nalít ten svůj šálek kávy. Dá se s klidem říci, že šlo o akci povedenou, která přinesla radost.

19.8. Technopárty na letišti

19.9. Začalo promítat chlumecké kino, zatím zkušebně

11. 11. Mezinárodní den veteránů

Představitelé obce položili kytici u pomníku obětem 1. Světové války.

6.12. Rozsvícení vánočního stromu

Každoroční rozsvícení se již tradičně konalo za účasti Kořat, Mourků, Kořátek a Chlumeckého pěveckého sboru a přispělo k pěkné předvánoční atmosféře.

16.12. Koncert Chlumeckého pěveckého sboru v kostele sv. Havla

17.12. Koncert dětského sboru Kořata pod vedením p. Koupilové

24.12. Ve 21.30 hod. Půlnoční Mše svatá

15.8. Zemřela Marie Bartáková

Byla dlouhá léta učitelkou na místní škole a vychovala několik generací dětí v obci. Zároveň se starala o místní kostel. Byla vždy velice ochotná a vstřícná pomoci druhým. Také její zásluhou se podařilo v loňském roce ochránit vnitřní dřevěné zařízení kostela před pozvolným rozpadáním.

Na podzim zemřela paní Božena Černá, jako učitelka vychovala několik generací našich občanů. Pro mnohé tak zůstane jejich první, nejlepší, oblíbenou paní učitelkou, kterou budou vždy s úctou vzpomínat. Výchově našich dětí věnovala celý svůj život.

Chlumecký pěvecký sbor pod vedením Mgr. J. Říhy slavil opět úspěch v zahraničí. V rámci příprav na podzimní soutěžní vystoupení podnikl výjezd do Itálie. Zde doslova nadchl místní i rekreanty.

OBECNÍ ZNAK A VLAJKA, MĚSTO CHLUMEC

Zastupitelstvo obce 7. září schválilo znak a vlajku obce a uložilo starostovi obce požádat předsedkyni Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR o jejich udělení.

Vybrané návrhy vzešlé z ankety v obci byly schváleny zastupiteli obce. Hlasování: 12 pro, 1 se zdržel, 2 nepřítomni, nikdo nebyl proti. Zastupitelstvo také rozhodlo o podání žádosti o určení obce Chlumecké městem rozhodnutím předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a uložilo starostovi obce tuto žádost podat. Hlasování: 10 pro, 3 se zdrželi, 2 nepřítomni, nikdo nebyl proti.

Reakce na toto počínání jsou v obci rozporuplné. Lidé se bojí zvyšování poplatků, daní a komplikací spojených s úřednickou mašinérií. Je zde také velká většina, které je dění v obci úplně lhostejné. Starosta všechny veřejně ujistil v Chlumeckém zpravodaji: „Pokud bude naše obec určena městem (tak se tomu oficiálně říká) neznamena to zvýšení obecních poplatků ani daně z nemovitostí. O těchto poplatcích rozhoduje zastupitelstvo bez ohledu na to, zda určitá obec městem je nebo není. Zvyšování místních poplatků a daně z nemovitostí se nepřipravuje“.

V budoucnu se jistě prokáže, kdo měl pravdu a jak vše bude po dalších obecních volbách.

Sport a tělovýchova

V září se konal tradiční Běh horkou. Běžecká soutěž pro děti, které se každoročně účastní chlumecký dorost. Soutěž je rozdělena do kategorií podle věku a pohlaví.

Na podzim vznikl nově v obci Boxklub pod vedením bývalého reprezentanta, mistra republiky a mezinárodního rozhodčího boxu pana R. Rusňáka a pana R. Hölzla. Trénuje se třikrát v týdnu po dvou hodinách.

Náš oddíl šachistů slavil úspěchy na všech okresních soutěžích po celý rok.

Dění v obci

Na jaře se podařilo zajistit opravu rozbité silnice při vjezdu do obce od čerpací stanice. Opravena byla také vozovka v ulicích Ústecká a Muchova za cenu 40.6 tis. Kč. Opravy silnic pokračovaly v průběhu celého roku a to jak v samotné obci, tak i v Žandově, Stradově, Českém Újezdu i Střížovicích. Na náklady obce byly také obnoveny přechody pro chodce.

Rada obce schválila nová pravidla a podmínky pro přijímání klientů do Domu s pečovatelskou službou (viz. níže). V DPS je 29 bytů a k 30.3. 2011 bylo evidováno 55 žádostí.

Pravidla a podmínky pro přijímání klientů do Domu s pečovatelskou službou Chlumecké tak, aby do DPS byli přijímáni klienti, kteří sociální služby skutečně potřebují.

1. Trvalý pobyt žadatele nebo o něj pečující nebo blízké osoby v obci Chlumecké.
2. Žadatel pobírá starobní nebo invalidní důchod.
3. Žadatel před umístěním do DPS již využívá terénní sociální služby.
4. Souhlasné doporučení vyjádření ošetřujícího lékaře žadatele pro umístění do DPS.

5. Souhlasné projednání v sociálně zdravotní komisi Rady obce.
6. Zaslání žádosti o umístění Magistrátu města Ústí nad Labem, odboru sociálních věcí k doporučení (v souladu se zák. č. 102/1992 Sb., § 10 odst. 2, který uvádí, že pokud byl byt v domě zvláštního určení zřízen ze státních prostředků, lze uzavřít nájemní smlouvu na byt v DPS jen na základě doporučení obecního úřadu s rozšířenou působností).
7. Schválení žádosti Radou obce.
8. Pořadník žádostí o umístění do DPS vede Kancelář starosty (p. Štěpánová)

Zastupitelstvo obce schválilo zrušení DPS Chlumeč - příspěvkové organizace k datu 30. 4. 2011 jako servisní organizace zajišťující v DPS Chlumeč terénní sociální služby. Jako důvod je uvedena úspora prostředků na provoz a zajišťování služeb. Od května služby zajišťuje Pečovatelská služba Ústí nad Labem, příspěvková organizace. Terénní péče je rozšířena na celé teritorium obce, včetně Stradova, Žandova, Č. Újezdu a Střížovic.

31. 8. 2011 uplynulo 198 let od bitvy u Chlumce 1813. Pietního aktu se zúčastnili četní hosté a starostové sousedních obcí. Mezi jinými zástupce velvyslanectví Ruské federace v Praze, duchovní správce Pravoslavného chrámu svatého Václava v Krupce a hejtman 42. pěšího pluku hraběte Erbacha Jaroslav Slavík.

Přede dveře Jubilejního památníku, byla na doporučení památkářů, osazena okrasná kovová mříž pro zabezpečení větrání a možnost nahlédnutí veřejnosti do prostoru památníku.

Na podzim nastoupilo do dvou prvních tříd ZŠ 39 prvňáčků a do nově otevřené přípravné třídy 10 dětí.

18. září zahájil pan starosta Ing. P. Maxa a pan F. Šmahel provoz kina. Naposledy se v kině promítalo před 13ti lety. Kino je k dispozici škole, mateřským školkám a dalším, nejen místním zájemcům. Na první představení se přišlo podívat 74 diváků.

Na obecním úřadě byla upravena a vymalována zasedací místnost.

V listopadu proběhlo slavnostní přivítání malých chlumečáků v prostorách obecního úřadu. Bylo přivítáno 14 dětí a jejich rodičů a předány malé dárky od obce a kytička pro maminky.

Byly dokončeny dva chodníčky na náměstí a vyšlapané cestičky v trávníku byly vydlážděny kameny. Další takovýto chodníček vznikl mezi novou výstavbou a domy v ul. Alejní a Otovická.

V rámci obnovy a opravy památek byl u cesty ve Střížovicích osazen křížek zvaný "Bílý kříž". Cena opravy litinového kříže včetně podstavce (svažení, demontáž, povrchová úprava, montáž, pískování) byla 7 200 Kč.

Ve dnech 15. a 16. října 2010 proběhly komunální volby do Zastupitelstva obce. V lednu došlo ke zpracování volebních výsledků, které jsou níže uvedeny.

Z celkového počtu 3 638 zapsaných voličů se voleb zúčastnilo 1 635, volební účast tedy činila 44,94 %.

Složení zastupitelstva obce Chlumeč pro volební období 2010 – 2014

starosta obce

Ing. Petr Maxa, člen rady 411 NEZÁVISLÍ

1. místopředseda obce

Ing. Petr Vodňanský, člen rady 381 Chlumecká alternativa

2. místopředseda obce

Jaroslav Slavík, člen rady 266 KSČM

Milan Louda, člen rady 395 NEZÁVISLÍ

Ing. Luděk Slejška, člen rady 288 Chlumecká alternativa

Ing. Zdeňka Boháčková 302 Chlumecká alternativa

Karin Ederová 116 Sportovci Chlumci

Za volební stranu Sportovci Chlumci byla zvolena p. Karin Vršínská, která na svůj mandát získaný od voličů rezignovala. Po odstoupení dalších dvou kandidátů (náhradníků) se stala zastupitelkou Karin Ederová (členka KSČM).

Tomáš Gissy 238 Strana zelených

Mgr. Václav Houfek 294 ČSSD

Naděžda Janissová 204 ODS

JUDr. Marián Melicher 379 ČSSD

Alena Miltnerová 250 KSČM

Miroslava Preisslerová 342 NEZÁVISLÍ

MUDr. Petr Sudek 242 TOP 09

Celkové výsledky dle volebních stran

NEZÁVISLÍ 4233 19,46%

CHLUMECKÁ ALTERNATIVA 3605 16,57 %

ČSSD 3233 14,86 % KSČM 2798 12,86 %

Občanská demokratická strana 2081 9,57 %

TOP 09 1977 8,27 %

Sportovci Chlumci 1457 6,70 %

Strana zelených 1685 7,75 %

SNK Evropští demokraté 861 3,96 %

V Chlumci se v roce 2011 narodilo 47 dětí, zemřelo 42 osob, sňatky uzavřelo 15 párů, 20 manželství bylo rozvedeno. Z Chlumce se odstěhovalo 130 osob a přistěhovalo se také 130.

Do matriky bylo zapsáno 24 úmrtí a na místním hřbitově byly provedeny 4 pohřby do země.

Dle statistiky Policie ČR trestná činnost na katastru obce dlouhodobě klesá, a to i po zrušení obecní policie.

Obecní úřad navázal s Policií ČR v Chlumci dobrou spoluprací, jejíž aktivita je stále více vidět. Obec daruje policii jízdní kolo a dá jí k dispozici další část budovy v MŠ Pod Horkou (bývalá kuchyně a prádelna). Místní oddělení policie v Chlumci zůstane a rozšíří se, a to je dobrá zpráva v dnešní době pro všechny obyvatele.

Po celý rok nám pomáhali chránit majetek naši dobrovolní hasiči. Nejvíce práce mají každoročně na jaře, když lidé vypalují trávu. Po celý rok při likvidaci požárů spolupracují s hasičskými sbory z okolí. Asistují i při všech kulturních, sportovních a jiných akcích v obci.

Vedení obce včele s panem starostou se snaží obec vymanit z dluhů, vzniklých v minulých letech. Podařilo se jim snížit dluhy, získat bezúročnou půjčku od ministerstva financí. Dále se daří snižovat náklady na provoz obce a tím splácet dluh. Dražbou zdravotního střediska, v loňském roce, jsme sice přišli o vlastní zdravotnické zařízení, ale vydražená částka se použila na úhradu nejnutnějších plateb. To samé bylo i s budovou obecního úřadu. Je sice smutné, že orgány obce sídlí v pronajatých prostorách, ale za cenu záchrany obecních financí to jistě stálo.

Je třeba říci, že se panu starostovi podařilo snížit dluhy. Závazky činily k 1.1.2011 20 319 688 Kč + splatné závazky 2 837 007 Kč a výsledek hospodaření byl k 30.11.2011 12 297 289 Kč.

Ve věci druhé exekuce probíhá odvolání žalované strany, exekutor nám zadržuje nejen většinu nemovitostí, ale i více než 15 000 000 Kč.

Obec je nadále velice aktivní v zajišťování pracovníků VPP na úklid obce. Úřad práce snížil začátkem roku počty pracovníků. Z původních 35 pracovníků na pouhých 9. Obec zaměstnala 8 pracovníků ze svého rozpočtu. Díky tomu je naše obec čistá a upravená. Toto je velice kladně hodnoceno obyvateli obce i návštěvníky. Vždy je dobré když se můžou místní pochlubit.

Základní školu navštěvuje od září celkem 329 dětí v 18 třídách. Byla otevřena přípravná třída pro děti s odkladem školní docházky. Těchto malých žáčků je 10. Do dvou prvních tříd nastoupilo 39 žáků. Škola má tři oddělení školní družiny, které navštěvuje 93 žáků a poplatek za měsíc je 150 Kč. Školní jídelnu navštěvuje 302 strážníků. Ceny obědů jsou v tomto školním roce: děti 6-10 let – 16 Kč, 11-14 let – 18 Kč, 15 let – 21 Kč a cizí strážníci 36 Kč.

Základní škola získala na vybudování učebny v přírodě od Krajského úřadu v Ústí nad Labem 118 700 Kč. V oplocené části jsou nyní dvě ovečky a jeden beránek. Tato učebna je ve venkovních prostorách školy a je milým oživením školní zahrady. Již nyní je ráda navštěvována rodiči s malými dětmi.

STŘÍŽOVICE

Je třeba poděkovat a blahopřát občanům Střížovic zejména p. Silvě Krivé a p. Vlastě Frýdlové a dalším, jejich místní občanské sdružení LEVIL úspěšně získalo dotaci 70 tis. Kč na opravu historické obecní studny a dalších 20 tis. Kč na opravu božích muk a zvelebení střížovické návsi.

Za pomoci obce byl opraven křížek zvaný „Bílý kříž“ u cesty do Střížovic.

CHLUMEC

Díky sbírce původních obyvatel odsunutých po válce do Německa se podařilo v loňském roce zachránit varhany, sochy, oltář a ostatní dřevěné zařízení ve zdejším kostele sv. Havla. Hlavním důvodem pro tuto sbírku byly varhany. Tento vynikající nástroj vyroben v dílně bratrů Felerů z Libouchce, byl napaden červotočem. Hlavní organizátor sbírky v Německu byla paní Rosemarie Kraus a na naší straně pan Kurt Richter. Kostel byl zaplynován firmou Abel. Celkem se vybralo 60 000,- Kč a zbytek zaplatila církev jako vlastní památka. Částka potřebná pro likvidaci červotoče byla 80 000,- Kč. Přístup do kostela vždy ochotně zajistila paní M. Bartáková. Obec zajistila ostrahu okolí kostela v době prací.

STRADOV

Svépomocí začali budovat stradovští fotbalové a volejbalové hřiště mezi rybníčkem a rodinnými domky. Na části vzniknout dětské hřiště, které má být v budoucnu osazeno herními prvky.

Z domova i ze světa

13. března došlo k velkému zemětřesení v Japonsku. Vlnou tsunami byla poškozena jaderná elektrárna ve Fukušimě. I přes velké úsilí techniků a personálu došlo později k výbuchu a úniku radiace do ovzduší. Radioaktivní spad dorazil 15. dubna nad území České republiky. Obyvatelé byli ujištěni, že nehrozí žádné nebezpečí. Stejně ujištění jsme slyšeli i před mnoha lety v souvislosti s výbuchem jaderné elektrárny v Černobylu.

Od černobylské tragédie právě 19. dubna uplynulo čtvrt století. Nebezpečí jaderné energie je ovšem letos mnohem aktuálnější než v minulých letech kvůli událostem z Japonska. Píše se, že havárie elektrárny Fukušima, zamořila okolí radiací zhruba 9krát nižší než tomu bylo v Černobylu (a také zde zatím nejsou žádné oběti na životech). Ale u jaderných úniků se účty

skládají až v horizontu let, či spíše desetiletí. V souvislosti s havárií ve Fukušimně se Německo, pod tlakem obyvatel, rozhodlo v horizontu 20 let ukončit provoz ve svých jaderných elektrárnách a nové již nebudovat. Veřejné mínění má v některých zemích velkou moc.

2. května byl dopaden a zabit americkými vojáky Bin Ladin, nejhledanější terorista světa. Měl na svědomí nejen atentát z 11. září 2001, ale i spoustu jiných krvavých činů. Byl hlavním představitelem nechvalně proslulé teroristické organizace Al Kajda.

18. prosince zemřel Václav Havel

Poslední československý a první český prezident. Bylo mu 75 let. Poslední roky se jeho zdravotní stav horšil. Už od března rušil svůj program, nezúčastnil se ani oslav 17. listopadu. Zemřel ráno ve spánku na své chalupě na Hrádečku.

V prosinci se setkal s dalajlamou, s nímž se přátelil už léta. Nejvyšší duchovní představitel Tibetu přiletěl do Prahy.

Rakev s ostatky byla od 19. prosince vystavena v prostorách Pražské křižovatky neomezeně, 21. prosince byla převezena s vojenskými poctami na Pražský hrad do Vladislavského sálu, kde se nejdříve přišli poklonit nejvyšší ústavní činitelé a prezident Václav Klaus a později veřejnost. Tyto prostory byly otevřeny až do nočních hodin 22. prosince.

Státní pohřeb Václava Havla, posledního československého a prvního českého prezidenta, proběhl v pátek 23. prosince 2011 od 12.00 hod. v katedrále svatého Víta, Václava a Vojtěcha na Pražském hradě. Zúčastnila se jej manželka Dagmar Havlová, jeho bratr Ivan M. Havel a další rodinní příslušníci.

Mezi přítomnými oficiálními smutečními hosty byli vysocí čeští ústavní činitelé v čele s prezidentem republiky Václavem Klausem. Dále pak šestnáct hlav států, mezi nimi slovenský prezident Ivan Gašparovič, francouzský prezident Nicolas Sarkozy a německý spolkový prezident Christian Wulff. Americkou delegaci tvořili bývalý prezident Spojených států Bill Clinton, ministryně zahraničních věcí Hillary Clintonová a bývalá ministryně zahraničí Madeleine Albrightová. Dále byli zastoupeni čeští a zahraniční politici, včetně premiéra Spojeného království Davida Camerona, diplomaté a řada jiných významných hostů z České republiky a zahraničí. Celkem dorazily delegace ze 42 států světa. Pohřeb Václava Havla zakončil soukromý obřad ve strašnickém krematoriu. Cesta na Pražský hrad byla lemována tisíci lidmi Smuteční průvod doprovodily stovky lidí a poslední cestu na Hrad sledovaly tisíce lidí. Další miliony lidí sledovali obřad z televizních obrazovek jak doma tak na celém světě.

Program státního pohřbu

09:30: Vojáci přinesli rakev s ostatky Václava Havla z Vladislavského sálu do katedrály sv. Víta

10:00: Na Pražský hrad začali přijíždět první hosté a zahraniční delegace.

11:15: Česká vláda odjela na Pražský hrad společně autobusem ze sídla vlády.

11:30: Z arcibiskupského paláce vyšel liturgický průvod.

12:00: **Zádušní mše za Václava Havla začala minutou ticha** v celém Česku.

13:30: Po náboženském obřadu a modlitbách začalo poslední rozloučení. Promluvil prezident Václav Klaus, po něm ministr zahraničí Karel Schwarzenberg a nakonec exministryně zahraničí USA Madeleine Albrightová.

14:00: Ke konci obřadu vypálila dělostřelecká baterie na Petříně jedenadvacet čestných salv. Zazněla modlitba Zdravas, královno.

14:00: Otevřela se katedrála sv. Víta, rakev s ostatky Václava Havla vojáci přenesli ke Zlaté bráně. Tam ji přeložili do auta, které odjede do strašnického krematoria na civilní soukromý obřad.

17:30: V pražské Lucerně byl zahájen koncert nazvaný Pocta Václavu Havlovi.

PŘÍLOHA KRONIKY 2011

Zvolte znak a vlajku Chlumce

Autor: Stanislav Kasík

Dovoluji si Vás požádat o vyjádření názoru na podobu znaku a vlajky obce anketním lístkem (na druhé straně je anketa k určení obce městem). Vyplněný lístek prosím vhodte

do 24. srpna 2011 do hnědé plastové schránky vlevo u vstupu do obecního úřadu, nebo

názor pošlete e-mailem na adresu obec@ouchlumec.cz anebo nám jej sdělte na sekretariátu

obecního úřadu. Děkuji Vám. *Ing. Petr Maxa, starosta obce*

----- zde

odstříhněte

ANKETNÍ LÍSTEK

Znak a vlajka obce Chlumec

Číslo vámi vybraného znaku a vlajky (ze sloupce pod znakem) запиšte do rámečku.

ZNAK VLAJKA

MĚSTO CHLUMEC

MĚL BY SE CHLUMEC STÁT MĚSTEM?

Proč ne? Pro vyhlášení městem splňujeme ty podmínky stanovené vládou, které jsou měřitelné a jednoznačné. Jaké to jsou podmínky? Např. počet obyvatel více než 3000 (máme 4500),

náměstí, chodníky, škola, školky, lékařské praxe, kanalizace, vodovod, veřejné osvětlení, pošta,

udržovaná zeleň, pojmenování ulic apod. Dalšími podmínkami je vzdálenost od dalšího města

v oblasti a existence služeb pro spádové území – tyto obtížně měřitelné podmínky lze, domnívám

se, doložit: historicky vyvinutá hustota sídel v naší oblasti, správní území stavebního a matričního

úřadu mimo katastrální území obce, žáci ZŠ s bydlištěm mimo Chlumec aj.

Chlumec byl městem již v roce 1107, jak uvádí Kosmova kronika česká. Tato latinsky psaná kronika uvádí, že Chlumec byl „oppidum“, které je latinským výrazem pro sídlo typu město (městečko je „oppiduli“). Na tom, že Chlumec byl na počátku 12. století sídlem vnímaným jako město, se nic nemění ani po té, co víme, že později jeho význam poklesl a Chlumec se stal vsí (to

byl zcela běžný jev – viz například Trmice). Z jeho historie nelze pominout skutečnost, že Chlumec

byl v letech 1986 – 1990 součástí městského obvodu Ústí nad Labem 2.

Jakkoliv je v současnosti jisté, že získání statutu město (městys) nepřináší žádné výhody v současnosti, může se určení městem ukázat jako výhodné kdykoliv v budoucnosti.

Být městem je možností, jak obnovit a posílit postavení Chlumce a podpořit naši pozici vůči všem institucím a partnerům, např. při žádostech o dotace, podporách pro pracovníky VPP, posílení dopravní obslužnosti apod. Být městem je také záležitost pocitová, prestižní a prezentační.

Nepochybně zní lépe „město Chlumec“ než „obec Chlumec“ a to nikoliv především ve vztahu k obyvatelům nynějším i budoucím, ale především ve vztahu k blízkému i širokému okolí, zahraničí nevyjímaje. Pozice Chlumce bude za různých v úvahu přicházejících okolností nepochybně lepší. Tzv. „úhel pohledu“ na samotný Chlumec zvenčí bude nepochybně jiný.

To

bude představitelům volených orgánů umožňovat zaujímat při různých příležitostech svým způsobem „výhodnější“ pozici, než takovou, kterou mohou zaujímat nyní. Domnívám se, že nabízenou příležitosti je vhodné využít i proto, že není zcela zřejmé, zda tato možnost bude existovat „na věky věkův“ s možností učinit tento krok kdykoliv v budoucnosti. Mohlo by se stát,

že by mohlo být budoucími vyčítáno nynějším, že onu příležitost promarnili a budou vnímáni jako

málo prozíraví.

Institut „povýšení“ na město je v současné úřední terminologii jmenováno jako „určení městem“. To má v kompetenci předseda Poslanecké sněmovny (předsedkyně). Zatím praxe je, že

zhruba do měsíce je žádosti vyhověno a obce je určena městem vydáním rozhodnutí předsedkyně

PS PČR.

Chtěl bych Vás požádat o vyjádření názoru, zda by podle Vás měl být Chlumec městem?

(na druhé straně je anketa ke znaku a vlajce obce). Vyplněný lístek prosím vhodte **do 24. srpna**

2011 do hnědé plastové schránky vlevo u vstupu do obecního úřadu, nebo názor pošlete e-mailem

na adresu obec@ouchlumec.cz anebo nám jej sdělte na sekretariátu obecního úřadu. Děkuji Vám.

Ing. Petr Maxa, starosta obce

----- zde

odstříhněte

ANKETNÍ LÍSTEK

Chcete, aby byl Chlumec městem?

Vaši volbu zaškrtněte v rámečku.

ANO NE

Stanislav Kasík
Heraldická kancelář
„Dauphin“
Roudnice nad Labem
2011

CHLUMEC

Poznámky k návrhům obecního znaku a vlajky

Znak cechu malířů štítů

O TVORBĚ OBECNÍCH ZNAKŮ

Z poznání historického vývoje městských a obecních znaků lze ze skladby užitých znakových figur a dalších souvislostí odvodit pohnutky, stanovit příčiny a inspirace jejich volby. Můžeme je rozdělit do několika skupin. Vyjmenujeme jen některé.

Mnoho obecních znaků je odvozeno od znaků vrchností. Ať od znaku krále u měst královských, či od znaku šlechtického majitele, biskupa nebo církevní instituce u měst poddanských. Při jejich tvorbě bylo snahou navrhovatelů odlišit nějakým způsobem znak obce od znaku vlastníka. Stávalo se tak různými způsoby, jakými bylo přijetí pouhé části znaku, zmenšení znakových figur, změna tinktur znakového pole či znamení, nebo doplnění další figurou nebo znamením atp.

Jinou skupinu tvoří znaky odvozené od přírodních podmínek. Například použitím figury kopce je charakterizováno prostředí, ve kterém obec leží. Vlnité břevno má obvykle souvislost s existencí vodního toku. Stejným způsobem vypovídá vyobrazení skály. Stromy mohou symbolizovat okolní lesy. Některá znamení ukazovala na převažující zaměstnání obyvatel. Proto se objevují ve znacích motivy zemědělské, vinařské, chmelařské, rybářské, hornické atd. Ve znacích se připomínaly i různé události.

Jednu z nejcennějších skupin jsou znaky ukazující užitými symboly na jméno obce. Tak jak je například jabloň ve znaku Jablonce nad Nisou, rak ve znaku Rakovníka, sova ve znaku Sovínek, či měsíc - luna ve znaku Loun. Takovým znakům se říká „znaky mluvící“.

Současné tendence ve tvorbě obecních znaků se přidrží již osvědčených metod a postupů. Přesto jsou některé figury pro obce bez statutu města nepoužitelné. Například hradby, jejichž fyzická existence byla vysoce ceněnou výsadou a pýchou každého města a zároveň jejich nejpřípadnějším symbolem.

Podvýbor pro heraldiku a vexilologii Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky preferuje u obcí znaky jednodušší, které více odpovídají původním praktickým funkcím znaků a také významu uživatele. Podoba navrženého znaku musí bezpodmínečně být v souladu s pravidly, zásadami a uzancemi heraldiky. Nemá kolidovat se znaky již v České republice užívanými. Má být jednoznačným a nezaměnitelným symbolem konkrétní obce.

V heraldice platí, že znak je posuzován nikoliv z pohledu pozorovatele, ale z pohledu nositele. Proto je v popisu používáno stranového určení „vlevo“ a „vpravo“ ve zdánlivém rozporu s pozorovaným vyobrazením, kde jsou například figury v polohách právě opačných.

Z HISTORIE OBCE

Následující řádky nemají ambici být vyčerpávajícím pojednáním o historii obce. Budou zmíněny především ty skutečnosti, které mohou být pro výběr heraldických figur do znaku obce inspirující.

Obec Chlumec je tvořena pěti místními částmi – Český Újezd, Chlumec (Hrbovice a Chlumec), Stradov, Střížovice a Žandov.

Chlumec se připomíná v roce 993, kdy kníže Boleslav II daroval plat z Chlumce benediktinskému klášteru v Břevnově. Listina je sice falzem ze 13. století, ale svým způsobem sděluje, že místo zvané „Nachlumcy“ bylo důležité. Proč bylo místo tak důležité potvrzuje i další zpráva z období okolo roku 1057, kdy kníže Spytihněv II. při zakládání kapituly při kostele sv. Štěpána Prvomučedníka v Litoměřicích daroval nově zřízené církevní instituci krom jiného i výnos z cesty vedoucí lesem na Chlumec vybraný každý osmý týden.

Chlumec byl důležitým místem na cestě do Saska překonávající Krušné hory Nakléřovským průsmykem. Cesta sloužila jak obchodníkům, tak i vojskům. I při dnešním pohledu na konfiguraci terénu, s možností dálkových výhledů z výše položených míst, jakým je například Horka, je zřejmé, že poloha Chlumce byla v minulosti výrazně strategická. Stávalo zde knížecí hradiště, jehož úkolem byl nejen výběr poplatků a cel, ale také obrana vstupu do země. Hradiště zřejmě bylo součástí sítě signálních míst, které pomocí ohňů předávali zprávu do centra země o případném nebezpečí. Takovou trasu ohňového signálu z Nakléřovského průsmyku lze snad sledovat přes Střížovický vrch, Stebno, Dubici, Plešivec (resp. později hrad Kamýk), Říp do Prahy. Možnosti vedení trasy signálu jsou i jiné a mohly v nich sehrávat roli vysoké hory jako je 3

Milešovka, vrch Klapý s pozdějším hradem Házmburkem ap.

Význam Chlumce jako knížecího správní centra podtrhuje skutečnost, že se zde v roce 1107 konal zemský sněm. Hradiště Chlumeck se nepochybně stalo vojenskou základnou pro odražení vojsk saského krále Lothara v roce 1126, který Nakléřovským průsmyskem vpadl do Čech a byl v bitvě, která je známa pod označením u Chlumce poražen vojskem českého knížete Soběslava. Místo bitvy, stejně jako lokalizace hradiště Chlumeck není dodnes jisté. Jestliže boje se saským králem Lotharem mohly dle tradice probíhat na území mezi Chlumcem a Libouchcem, pak lokalizace hradiště Chlumeck je obvykle spojována s vrcholem kopce Horka v těsném sousedství dnešní obce Chlumeck. I když ani povrchové archeologické průzkumy nedokázaly potvrdit existenci hradiště právě zde, pak lze přijmout logickou úvahu, že vrchol Horky je nejlépe bránitelné místo v širokém okolí. Zánik hradiště Chlumeck je předpokládán ve 12. či 13. století.

K samotné bitvě u Chlumce v roce 1126 lze poznamenat, že vítězství českého knížete a jeho následné uvážlivé a diplomatické jednání, mělo blahodárný vliv na následující vývoj českého přemyslovského státu. Se samotným průběhem bitvy jsou spojena vyprávění kronikářů o zázračném působení kopí sv. Václava a praporce sv. Vojtěcha, které významně přispělo k vítězství. V tomto případě odkazují na vyprávění tzv. Kosmova pokračovatele, anonymního kanovníka vyšehradského, případně na převyprávění Aloise Jiráska ve Starých pověstech českých.

Už v zápise kronikáře Kosmy k roku 1107 byl Chlumeck označen jako „oppidum“. Tento termín jinak znamenající „město“ mohl být vztažen pouze k osídlení na hradišti a neoznačoval tak nepochybně existující osídlení v „podhradí“. Z dobových zpráv je zřejmé, že se zde vybíralo clo, které v uvedené době bylo velice často vybíráno nejen v minci, ale v naturálních dávkách. Hromadění většího množství zboží nemohlo být trvalé a to umožnilo vzniku trhu, kde bylo nabízeno k prodeji. Velice frekventovaný pohyb kupeckých vozů se záprahy koní vyvolal potřebu různých řemeslníků, kolářů počínaje a kováři konče. Nakonec zde nepochybně vznikla i krčma a místo začalo plnit běžnou trojjedinou funkci – výběr cla, trhu a krčmy. To umožnilo trvalý rozvoj osídlení. Ale jen krátce. Je zřejmé, že po té, co vliv českých králů překročil staré hranice země do Pirenska a byla ovládnuta místa jako Pirna, Donín a vystavěn hrad Königstein (Královský kámen), posunula se hranice Českého království do Saska, ztratil Chlumeck své výlučné postavení. Když byl výběr cla soustředěn do Starého Města pražského, přestal existovat důvod i minimální pozornosti panovníka a Chlumeck poklesl mezi běžné vsi a stal se záhy majetkem šlechticů.

Historické prameny sdělují, že v roce 1359 držel ves Jindřich z Rybnic. Pak se zde držitelé střídali – Beneš z Vartenberka na Děčíně (1361), Jindřich z Rybnic (1410 – 1426). Pro nedostatek dalších zpráv se dostáváme do druhé poloviny 15. století, kdy se o statek dělili Horové z Ocelovic a Kölblové z Geisingu. Kölblové užívali přídomek po Geisingu na saské straně Krušných hor. Kölblové se nakonec stali jedinými vlastníky Chlumce (1544). Příslušníci rodu vlastnili v okolí celou řadu vsí – Klíše, Hrbovice, Střížovice, Habrovice, Dělouš, České Chvojno, Děčany, Semeč, Předlice, Roudné, Týniště atd. Za účast ve stavovském povstání v letech 1618 – 1620 byl v roce 1623 několika příslušníků rodu Kölblů z Geisingu konfiskován majetek. Chlumeck byl prodán českou královskou komorou Pavlovi Jindřichovi a Petrovi Jindřichovi ze Strahlendorfu.

Syn Petra Jindřicha ze Strahlendorfu Wolfgang Leopold se oženil s Annou Kateřinou z Rozdražova (+ 1652), s kterou měl dva syny. Když zemřel a jeho synové krátce po něm nezletilý, vdala se vdova za Vilém Albrechta Krakovského z Kolovrat (+ 1661). Po nich dědili jejich děti. Nakonec Chlumeck držel Jan František hrabě Krakovský z Kolovrat, který se stal 4

stavitelem kaple Nejsvětější Trojice na vrcholu Horky. Zadlužený Kolovrat neudržel Chlumec a byl nucen ho v roce 1707 prodat svému rodovému příbuznému Norbertovi Leopoldovi Libštejnskému z Kolovrat. Jeho potomci drželi Chlumec se zámkem a panstvím téměř celé další století. Sňatkem Marie Anny (+ 1829), dcery Jana Vincence Libštejnského z Kolovrat (+ 1750), která se vdala za Václava Josefa hraběte z Thun-Hohensteinu na Děčíně (+1796). Kolem roku 1780 byl v Chlumci postaven nový dvoukřídový zámek, V roce 1813 zde měl hlavní stan velitel části napoleonské armády divizní generál Dominique Joseph René Vandamme, který svedl bitvu proti rakouským, ruským a pruským vojskům ve slavné bitvě u Přestanova a Chlumce. Byl zajat a jeho oddíly poraženy. Výsledek této „lokální“ bitvy pak výrazně ovlivnil bitvu „hlavní“, kterou ve stejném roce u Lipska vítězně vybojoval Karel kníže Schwarzenberg proti samotnému Napoleonovi.

V roce 1830 koupili panství Chlumec hrabata z Westphalen-Fürstenbergu, kteří zde byli vrchností až do konce patrimoniální správy, která byla v roce 1850 nahrazena správou státní.

Literatura:

Anděl, Rudolf a kol.: Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, III., Severní Čechy. Praha 1984, s. 169.

Sedláček, August: Hrady, zámky a tvrze Království českého, Díl XIV., Litoměřicko a Žatecko. Praha 1923, s. 339.

Sedláček, August: Místopisný slovník historický Království českého. b. d. a m. v. (1909), s. 314 – 315.

Profous, Antonín: Místní jména v Čechách, II. Praha 1949, s. 19 – 20; dále jen Profous).

Kuča, Karel: Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, II. díl. Praha 1997, s. 395 – 397.

Bílek, Tomáš V.: Dějiny konfiskací v Čechách po r. 1618. Praha 1882, s. 259 – 264.

Kolektiv autorů: Pod císařským praporem. Praha 2003, s. 234 – 235.

O JMÉNU

Výklad významu místního jména Chlumec je jednoduchý. Termín „chlumec“ je odvozen od „chlum“. Pojem „chlum“ ve staročeštině znamená „zalesněné návrší s dlouhým hřebenem“. „Chlumec“ pak označuje malý chlum. Vesnice, které obdržely jméno Chlum, Chlumec, Chlumčany, Chlumín, Chloumek, Chlumky obvykle podle polohy na takovém kopci, resp. pod takovým kopcem.

Německé pojmenování Kulm, Kolem, Kolmb, které lze mít za zkomolení českého Chlum, vedlo k výkladu o odvození od latinského pojmenování pro sloup – „columna“, ale také „columen“ s významem vrchol, či vrch (Profous, II., 1949, s. 19 – 20). 5

O NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICI, O SV. GOTHARDOVI A O SV HAVLOVI

Trojboká kaple postavená v letech 1690-1691, Janem Františkem hrabětem Krakovským z Kolovrat (+ 1723) a jeho manželkou Eleonorou Klaudií d'Anquisola (+1691; erbovní aliance manželů je součástí výzdoby interiéru kaple) na vrchu Horka v Chlumci je zasvěcena Nejsvětější Trojici. Tou je myšlena Boží Trojice. Vychází se z nauky o jediné podstatě Boha ve třech „osobách“ - Otec, Syn a Duch svatý. Ty lze symbolizovat několika způsoby. Původní křesťanské umění odmítalo zobrazovat Nejsvětější Trojici jako lidské postavy a tak si vypomáhalo zástupnými symboly a ideogramy. Byly to například: trojúhelník, tři vzájemně se prostupující kruhy, Antonínský kříž (T), vidlicový kříž (Y) apod. K velice starým trojičním symbolům patří trojlístek jetele. Smysl trojičného symbolu naplňuje téměř jakékoliv ztrojení – například tři stejní andělé, postava s třemi hlavami, tři ryby s jednou hlavou, tři vzájemně se dotýkající hvězdy, stejně tak tři orli, tři lvi, tři zajáci, věž s třemi okny, atd.

S existencí farního kostela v Chlumci lze počítat již v polovině 14. století (1358). Tehdy byl zasvěcen sv. Gothardovi. V roce 1713 je doloženo nové zasvěcení sv. Havlovi. Současný kostel sv. Havla byl postaven na místě staršího v letech 1847 – 1852. Při přestavbě byly zjištěny renesanční konstrukční prvky. Ostatně součástí exteriéru a interiéru je poměrně velký soubor více jak deseti renesančních náhrobníků a epitafů z let 1540 – 1619, převážně příslušníků rodu Kölbelů z Geisingu ze saského Pirenska.

Sv. Gotthard byl opatem a pak biskupem a žil v 11. století. Stal se prvním bavorským světcem. Jako reformátor benediktinských klášterů v Bavorsku, se na žádost císaře Jindřicha II. stal biskupem v Hildesheimu. Dal postavit mnoho kostelů. K jeho činnosti patřilo také zakládání škol. Zemřel v roce 1038. Atributem sv. Gottharda je zkrocený drak, ležící u jeho nohou, jako symbol světce úspěšného misionářského a reformátorského působení. Další atribut, kterým je mrtvola člověka kříšená světcem.

Sv. Havel se narodil okolo roku 550 v Irsku. Později byl řeholníkem v klášteře Bangor. Působil pak ve Francii, Německu a nakonec i ve Švýcarsku. Zde u říčky Steinach vystavěl prosté obydlí, kde žil s několika druhy životem podle řehole sv. Kolumbana a později sv. Benedikta. Zemřel okolo r. 645. Na místě uvedeného obydlí byl v roce 719 vybudován proslulý svatohavelský klášter (St. Gallen). Atributem sv. Havla je medvěd nesoucí dřevo nebo bochník chleba. Podle legend světec jako poustevník vytáhl medvědovi trn z tlapy a dal mu chléb. Vděčné a nakonec ochočené zvíře pak pomáhalo nosit dříví na stavbu i na oheň. Světec sám bývá zobrazován jako poustevník s holí a chlebem nebo jako benediktinský opat s berlou. 6

Sv. Vojtěch – barokní vyobrazení

O KOROUHVI SV. VOJTĚCHA

Vyprávěcí prameny české historie zaznamenaly průběh památné bitvy, která se odehrála v roce 1126 nedaleko knížecího hradiště Chlumec. V bitvě porazilo české vojsko knížete Soběslava I. vojsko německého krále Lothara. S průběhem bitvy a jeho výsledkem jsou spojeny kronikáři zaznamenané „zázraky“. Pomyslně hlavními „aktéry“ oněch zázraků jsou dvě relikvie – kopí sv. Václava a „korouhev“ sv. Vojtěcha. Jakkoliv podrobně byl kronikáři popsán dramatický příběh vyslání svatovítského probošta Víta do kostela sv. Václava ve vsi Vrbčany nedaleko Kouřimi pro „vexillum“ sv. Vojtěch, které zde mělo být podle tradice uloženo, jakkoliv bylo popsáno jeho hledání a nalezení, jakkoliv bylo popsáno uplatnění korouhve v samotné bitvě a její zázračné působení, nebyla nikde učiněna zmínka o tom, jak ona „korouhev“ skutečně vypadala.

I současné pokusy historiků o zjištění, jakou podobu „vexillum sancti Adalberti“ mohlo mít, skončilo pouze u konstatování, že šlo o textilií. Bylo vyloučeno, že by mohlo jít o tzv. „svatopeterský praporec“ („vexilli sancti Petri“), který byl papeži darován evropským panovníkům jako nejvyšší posvěcení jejich válečných podniků. Spíše se mluví o některých druzích textilií sloužících k bohoslužebným účelům – pluvíál, štola, manipul, mitra, oltářní antependia, opona ap. – souhrnně pojmenovaná jako paramenta. K nim ostatně mohl patřit i biskupův prapor. Vojtěšská paramenta, skutečně užívaná pražským biskupem Vojtěchem, byla součástí pokladu svatovítské kapituly. Byla vyslovena domněnka, že prapor sv. Vojtěcha byl původně držen břevnovským klášterem a posléze přenesen na Pražský hrad. Odvezení vojtěšských relikvií mimo Prahu je spojováno s vpádem polského Boleslava Chrabrého do Čech v roce 1003 (Petr Charvát, *Vexillum sancti Adalberti*, in: *Za zdi kláštera, cisterciáci v českých dějinách*, České Budějovice 2010, s. 110 – 118, zejména s. 115 n.).

Alois Jirásek jako mystifikující interpretátor českých dějin píše ve *Starých pověstech českých* o podobě „praporce sv. Vojtěcha“ takto – „hedvábný pruh neširoký a od polovice rozdělený ve dva menší pruhy, s vyšitým znamením hvězdy“. Otázkou je, jak na tuto podobu Jirásek přišel. Proč je hlavním symbolem praporce hvězda a nikoliv růže, která je se sv. Vojtěchem spojována jako s jedním z jeho atributů. 7

Přemyslovská orlice
(kresba Jiří Louda)

O ERBU PŘEMYSLOVSKÉ ORLICE

Smyslem této kapitoly není podat zevrubný výklad o počátcích a konci užívání plamenné orlice v české panovnické symbolice, která se projevovala především na pečetích. Výsledkem zkoumání barevnosti této heraldické figury je stanovení její skutečné podoby. Za vlády Přemysla Otakara II. došlo k definitivnímu příklonu k erbu českého krále v podobě stříbrného, dvouocasého, korunovaného lva se zlatou zbrojí v červeném štítě. Tím byla původní dynastická orlice z užívání králem postupně vytlačována. V době vlády Karla IV. kronikář Beneš Krabice z Veitmile napsal, že původně přemyslovská orlice je vnímána jako zemský znak Čech (podobně jako moravská orlice na Moravě).

Nejstarší známé barevné vyobrazení přemyslovské orlice se zachovalo na titulním listě iluminovaného rukopisu z roku 1312, známého jako Pasionál abatyše Kunhuty. Václav Vojtíšek ji pojmenoval jako „orlice česká“ a doplňuje popis její podoby: „Malovaná měla zobák i drápy zlaté a z těla jí vyšlehovaly červené plaménky a na křídlech měla zlaté jetelové lístky“. Pasionál abatyše Kunhuty zobrazuje černou orlici, po celém obvodu hořící drobnými červenými plamínky, ale tinktura zobáku, pařátů a perizonia s jetelovými lístky patrná není. Buď je iluminátor neobarvil, nebo se zlato oloupalo. Nad štítem je červený nápis „Aa Wenceslay“ (Arma Wenceslay – znak Václavův – v originále je vodorovná čárka označující kontrakci nad a).

Pro vnímání správnosti, či nesprávnosti barevnosti přemyslovské orlice je podstatné vyobrazení v latinské listině Jana Lucemburského, krále českého, kterou 9. 8. 1339 ve Vratislavi udělil Mikulášovi, biskupovi v Trientu (Trident), znak jeho biskupství. Tím znakem byl „znak sv. Václava“ („arma Wenceslai“). Neuvedený popis uděleného znaku je nahrazen jeho vyobrazením v dolní polovině pergamenu pod textem. Zde je ve stříbrném štítě černá, červeně hořící plamenná orlice se zlatou zbrojí, červeným jazykem a zlatým jetelovitě zakončeným perizoniem na hrudi. Pozoruhodnou skutečností je, že znak v tridentském privilegiu je do detailu totožný s vyobrazením téhož v pasionálu. Je zřejmé, že malíř miniatury měl před sebou jako předlohu onen rukopis abatyše Kunhuty. Svědčí o tom stejný způsob kreslení ocasních per, hlavy a krku orlice.

Svého času byla přemyslovská orlice několikrát zobrazena Petrem Parlěrem a jeho dílnou při práci na tumbách českých králů v chrámu sv. Víta na Pražském hradě, ve štítě, který je součástí sochy sv. Václava v jeho kapli ve stejném chrámu (autor Jindřich Parlěř), či v heraldické výzdobě východní stěny staroměstské věže Karlova mostu. Způsob utváření plamínků je jiný než 8

ve zmíněném pasionálu, či tridentském privilegii. Plamínky šlehají z křídel ve větších rozestupech a nevytvářejí jakousi „aureolu“ (u sochy sv. Václava jsou plamínky domalovány). Tím vznikla jiná typologie, která byla uplatněna například při heraldické výzdobě radnice na Starém Městě Pražském ze 14. století.

V průběhu staletí se znak biskupství v Trientu změnil tak, že plameny měla orlice pouze na hrudi. V této podobě se dostal znak biskupství i do velkého císařského znaku Františka Josefa I. Tento upravený znak převzalo do užívání i město Trient. Naopak ve znaku provincie Trentino-Alto Adige a znaku regionu Trento byla zachována podoba původního znaku biskupství z roku 1339 ([www. google - Trento Stemma](http://www.google.com)).

Literatura k tématu:

Adamová, Karolina: K heraldické výzdobě staroměstské mostecké věže. In: Pražský sborník historický XV. Praha 1982, s. 44 – 62.

Benešová, Klára a kol: Petr Parléř. Svatovítská katedrála 1356 – 1399. Praha 1999.

Čarek, Jiří: O pečetech českých knížat a králů z rodu Přemyslova. In: Sborník příspěvků k dějinám hlavního města Prahy. Díl VIII., Praha 1938, s. 1 - 56.

Gall, Franz: Österreichische Wappenkunde. Wien – Köln 1977, s. 139 – 140.

Hauptmann, Felix: Das Wappenrecht. Bonn 1896. s. 459.

Neubert, Karel – Stejskal, Karel: Umění na dvoře Karla IV. In: Dějiny umění. Knižní klub. Praha 2003.

Nový, Rostislav: K počátkům feudální monarchie v Čechách II. (K počátkům českého znaku). In: Časopis Národního muzea – řada historická, roč. 147, č. 3/4. Praha 1978, s. 147 - 172.

Nový, Rostislav: Nejstarší heraldické památky staroměstské radnice v Praze. In: Pražský sborník historický XXII. Praha 1989, s. 33 – 64.

Vojtíšek, Václav: Naše státní znaky (staré a nynější). Královské Vinohrady 1921. Neustránkováno.

Vojtíšek, Václav: O erbech na Staroměstské mostecké věži. In: Kniha o Praze. Praha 1958, s. 72 -78.

Vojtíšek, Václav: Staroměstská radnice a její památky. Praha 1938.

O NEOFICIÁLNÍM ZNAKU OBCE CHLUMEC

Obec Chlumeč používá někdy od konce 90. let 20. století neoficiálního obecního znaku (kdo byl autorem návrhu, se mi nepodařilo zjistit - pravděpodobně jím byl Martin Tomášek z Teplic; vlajka obce asi navržena nebyla). Znak by bylo možné popsat: v červeném štítě s dvěma stříbrnými kůly doleva otočená, v lokti ohnutá, obrněná ruka s mečem, provázená nahoře dvěma hořícími granáty vedle sebe, obojí v přirozených barvách (? nejisté, lze také interpretovat jako stříbrné nebo černé). 9

Stávající znak má jednu zásadní a nepřijatelnou vlastnost, kterou je porušování základního heraldického pravidla o vztahu tinktur (pravidlo „o barvě a kovu“ musí znát každý, kdo se chce heraldikou zabývat jakýmkoliv způsobem) – nelze položit „barvu na barvu“ a „kov na kov“. V uvedeném případě jsou v červeném štítě dva stříbrné kůly, což je z pohledu uvedeného pravidla korektní, ale nikoliv již obarvení obrněné ruky s mečem, jejíž tinktura je sporná. Pokud bude ruka s mečem hodnocena jako stříbrná, pak koliduje se stříbrnými kůly, pokud bude hodnocena jako černá, pak koliduje s červeným štítem, pokud bude hodnocena jako „železná“, pak je v tzv. přirozené barvě kovu, to jediné je přípustné. Ale pokud je navrhovatel dobrý heraldik, pak využije základního obecného doporučení a to je aplikovat heraldickou tinkturu a tou nahradit do jisté míry „neheraldické“ pokrytí figury „přirozenou barvou“. V tomto případě by pomohla jediné zlatá.

Zdá se, že ruka s mečem a granáty nejsou autorskou kresbou a zdrojem je nějaká, již existující a někým jiným vypracovaná, předloha (např. klipart od Corelu, či nějaký webový zdroj).

U černých granátů je porušeno pravidlo o vztahu tinktur tím, že je černý granát v červeném štítě (nic nepomůže, že jeho část je ve stříbrném kůlu). Plameny u granátu nejsou vůbec heraldicky stylizovány (opět to vyvolává pocit, že byl využit zvláštní zdroj a nikoliv autorská kresba).

Podstatné pro odmítnutí znaku také je, že ruka s mečem je bezdůvodně otočena heraldicky doleva. Základní orientace všech heraldických obecných figur je otočení doprava (heraldicky) a tedy „čelem“ k potenciálnímu nepříteli. Stávajícího podobu znaku obce Chlumeč s bezdůvodně doleva otočenou rukou s mečem je možné interpretovat v duchu starých heraldických tradic, jako projev zbabělosti a „utíkání“ před oním potenciálním nepřítelem. Žádný dobrý heraldik a tím méně žádný herold, by se nedopustil takové dehonestace nositele erbu.

Je zřejmé, že znak obce Chlumeč navrhoval laik a zřetelný diletant, nedostatečně znalý oboru. Je také vhodné konstatování, že s ohledem na velice starou historii místa, jeho význam a tradice, lze vytvořit znak s jednoznačněji vypovídajícími a zároveň důstojnějšími symboly. Protože stávající symbol není řádně konstituován v intencích současného platného právního pořádku, je zároveň neoficiální. Jeho vlastnosti, jak bylo vyloženo, jsou se všech různých hodnotících pohledů nedostatečné a proto hodné nekompromisního odmítnutí.

Praktické užívání výše komentovaného neoficiálního znaku obce Chlumeč (webové stránky, záhlaví obecních novin, propagační materiály ap.) jednoznačně ukázalo nedostatečnosti návrhu. Například ruka a granáty byly opatřeny šedou barvou, což potvrzuje domněnku, že navrhovatelem bylo obojí myšleno jako stříbrné a tedy v rozporu s heraldickými pravidly. I kdyby došlo k dezinterpretaci barevnosti znaku prostřednictvím reprodukčních technologií, je 10

zřejmé, že jde o barevnost chybnou – heraldika nezná tinkturu, která by nesla pojmenování „šedá“. Umístění jména do obce dovnitř štítu je z pohledu heraldiky nepřijatelné a tedy mimo možnost jakéhokoliv hodnocení. Jméno obce v liště nad znakem u klopového odznaku je možné, jako obvyklost spojená s tímto typem prezentace.

NÁVRHY ZNAKU

Znak č. 1 – V modrém štítě se zeleným vrchem, ve kterém tři (1, 2) zlaté vzájemně propletené kruhy, z paty štítu vyniká zlatá žerď s hrotem a stříbrnou korouhví s třemi ocase, ve které černá plamenná orlice se zlatým, jetelovitě zakončeným perizoniem na křídlech, červeným jazykem a zlatou zbrojí.

Zelený vrch je narážkou na jméno obce. Znamení tří propletených kruhů má vztah k Nejsvětější Trojici – toto znamení posiluje určení vrchu jako Horky, kde podle tradice stávalo přemyslovské hradiště. Korouhev s přemyslovskou orlicí má vztah k nejstarším poznatelným dějinám místa, které je úzce spjato s dějinami státu v době přemyslovské. Modrý štít může být vnímán jako obloha a ta zasazuje vrch do přirozeného prostředí. Chce-li někdo nalézat v počtu figur odkaz na počet pěti místních částí, které tvoří obec, tak je zde nalezne – tři kruhy, jedna korouhev a jeden vrch. Poznamenávám, že barva štítu může být i červená s výkladem o připomenutí bitev, které se v místě v minulosti udály.

Znak č. 2 – Polcený štít. V pravém stříbrném poli černá plemenná orlice s červeným jazykem, zlatou zbrojí a zlatým jetelovitě zakončeným perizoniem na křídlech. V levém červeno-zeleně děleném poli dva zkřížené vztyčené stříbrné meče se zlatou záštitou a jílcem.

Pravá půle štítu s přemyslovskou orlicí ukazuje na dávnou historii místa, které je spojeno s nejstarší vládnoucí dynastií v Čechách s Přemyslovci. Dva zkřížené meče vypovídají o dvou všeobecně známých bitvách, které se v okolí Chlumce v historii odehrály. Zelená má vztah jak k vrchu – chlumci, který je základem pro jméno obce, tak k válečnému poli, či ke Krušným horám, na jejichž úpatí leží. Červená může být vyložena jako v bitvách prolitá krev. Stříbrné čepele mečů a červené pole štítu mají tinktury shodné s tinkturami Českého království, resp. Čech a společně se zelenou mohou symbolizovat polohu obce nedaleko hranic českého státu.

Znak č. 3 – Ve stříbrno-červeně polceném štítě se zeleným vrchem vynikají z paty štítu dvě zlatá kopí s odvráceně vlajícím praporci, každý se dvěma plameny. Vpravo modro-červeně dělený se zlatou hvězdou, vlevo stříbrný s doprava položenou černou plamennou orlicí s červeným jazykem, zlatou zbrojí a zlatým jetelovitě zakončeným perizoniem na křídlech. Ve vrchu, přes žerď položený stříbrný meč se zlatou záštitou a jílcem.

Zelený vrch je mluvícím znamením ve vztahu ke jménu obce – je chlumcem. Dva oštěpy s praporci odrážejí pověst o praporci sv. Vojtěcha a jeho zázračném působení v bitvě u Chlumce v roce 1126. Druhý praporec je přemyslovský a symbolizuje nejstarší poznatelné dějiny místa. Meč ve vrchu se vztahuje k bitvám, které se zde v minulosti odehrály. Stříbrno- červené polcení má vztah k českým národním barvám s možným výkladem polohy obce nedaleko hranic státu.

Znak č. 4 – V červeném štítě zelený vrch se třemi (1, 2) zlatými hvězdami vzájemně se dotýkajícími vždy třemi hroty. Na vrchu kráčí stříbrný lev se zlatou zbrojí, držící přední pravou tlapou vztyčený stříbrný meč se zlatou záštitou a jílcem.

Lev s mečem zde symbolizuje památné bitvy, které se v okolí obce v historii odehrály. Stříbrný lev v červeném štítě může být vnímán jako lev inspirovaný erbem českých králů, stejně jako současným znakem státu s výkladem o pomyslné ochraně země. Takovou funkci ostatně Chlumec v dávné minulosti měl. Tři hvězdy mají vztah k Nejsvětější Trojici, které je zasvěcena kaple na vrchu Horka. Hvězdami je vrch lokalizován a pojmenován a tím je vrch symbolem nejen jména obce, ale zároveň historického hradiště a také nedávné historie.

NÁVRHY VLAJKY

Vlajky měst a obcí se podle nepsaného pravidla odvozují od znaku. Barva štítu a hlavní figury je obvykle kombinována na list vlajky v podélných pruzích stejné šířky. Problémem návrhu nové vlajky je nesnadnost nacházení nepoužitých variant, protože kombinace dvou, tří i čtyř podélných pruhů v barvách modré, červené, bílé, žluté a zelené jsou v podstatě vyčerpány.

Úskalím návrhů obecních vlajek je také skutečnost, že dosud není k dispozici všeobecně přístupné kompendium vlajek existujících. Stejně tak jako znak, měla by i vlajka mít takovou podobu, aby jeho zaměnitelnost s jiným byla vyloučena.

Ke každému z předkládaných návrhů obecního znaku je přiložen návrh vlajky. Jejich podoba vychází z podoby a barevnosti znaku a znakových figur. Snahou bylo přenést i na vlajku informace obsažené ve znaku a zachovat do určité míry jeho schopnost ikonografické výpovědi. Vexilologická terminologie popisující vlajky je odlišná od heraldické a proto existují rozdíly v pojmenování a popisování téže figury, či téhož jevu.

Velikost vlajky je dána poměrem šířky listu k jeho délce 2 : 3.

Vlajka č. 1/1 – List tvoří tři vodorovné pruhy, modrý, bílý a modrý a zelený žerďový klín s vrcholem v polovině délky listu a žlutý klín vycházející z prostředních dvou čtvrtin žerďového okraje a s vrcholem v první čtvrtině délky listu.

Modré pruhy jsou odvozeny od barvy štítu, bílý pruh od korouhve, zelený klín od vrchu a žlutý 12

od kruhů.

Vlajka č. 1/2 – List tvoří dva vodorovné pruhy, bílý a zelený. Ve střední a žerďové části bílého pruhu černá plamenná orlice se žlutým, jetelovitě zakončeným perizoniem na křídlech, červeným jazykem a žlutou zbrojí. Pod ní v zeleném pruhu tři (1,2) žlutá vzájemně propletená mezikruží.

V bílém pruhu je znamení z korouhve a v zeleném znamení z vrchu.

Vlajka č. 1/3 – List tvoří tři vodorovné pruhy, modrý, bílý a modrý, v poměru 1 : 3 : 1. V bílém pruhu černá plamenná orlice se žlutým, jetelovitě zakončeným perizoniem na křídlech, červeným jazykem a žlutou zbrojí.

Modré pruhy mají barvu štítu, bílý pruh s orlicí je odvozen od korouhve.

Vlajka č. 2/1 – List tvoří bílý žerďový pruh široký čtvrtinu délky listu a dva vodorovné pruhy, červený a zelený.

Bílý pruh je odvozen od stříbrného pole a vodorovné pruhy opakují dělení barvy a levé půle štítu.

Vlajka č. 2/2 – List tvoří bílý žerďový pruh široký čtvrtinu délky listu a dva vodorovné pruhy, červený a zelený. V bílém pruhu černá plamenná orlice se žlutým, jetelovitě zakončeným perizoniem na křídlech, červeným jazykem a žlutou zbrojí.

Bílý pruh opakuje pravé pole štítu a vodorovné pruhy opakují dělení barvy a levé půle štítu.

Vlajka č. 2/3 – List tvoří bílý žerďový pruh široký čtvrtinu délky listu a dva vodorovné pruhy, červený a zelený. V bílém pruhu černá plamenná orlice se žlutým, jetelovitě zakončeným perizoniem na křídlech, červeným jazykem a žlutou zbrojí. Uprostřed listu dva zkřížené bílé meče hroty k hornímu okraji listu a se žlutou záštitou a jílcem.

Vlajka opakuje podobu znaku. Figury ze znaku jsou posunuty blíže k žerdi. Toto posunutí je záměrné. Znamení ze štítu jsou tak v místě, kde vlajka „nejméně“ vlaje a tak jsou „lépe“ čitelná. Vlajka je pak snáze určitelná a pojmenovatelná.

Vlajka č. 3/1 – List tvoří zelený žerďový pruh široký čtvrtinu délky listu a dva vodorovné pruhy, bílý a červený. V každém pruhu dělený klín přiléhající k žerďovému okraji pruhu a s vrcholem ve druhé třetině délky listu, v bílém pruhu modro-červený a v červeném bílo-černý.

Zelený pruh je odvozen od zeleného vrchu, bílý od stříbrného a červený od červeného pole štítu. Klíny jsou inspirovány praporci.

Vlajka č. 3/2 – List tvoří bílé karé, nad stejně velkým modro-červeně děleným polem se žlutou šesticípou hvězdou, a dva vodorovné pruhy, červený a bílý. V karé černá plamenná orlice se žlutým, jetelovitě zakončeným perizoniem na křídlech, červeným jazykem a žlutou zbrojí.

Karé opakuje praporec v červeném poli štítu, modro-červeně dělené pole s hvězdou opakuje podobu praporce ve stříbrném poli. Vodorovné pruhy opakují základní barevnost štítu.

Vlajka č. 4/1 – List tvoří dva svislé pruhy, zelený a červený, v poměru 1 : 5, a v červeném pruhu bílý žerďový klín s vrcholem ve druhé třetině délky listu.

Zelený pruh má oporu v zeleném vrchu, červený v barvě štítu a bílý klín je inspirován lvem.

Vlajka č. 4/2 – List tvoří dva vodorovné pruhy, červený a zelený, v poměru 4 : 1. Z prostředních čtyř šestin horního okraje zelené pruhu vyniká do páté osminy šířky listu 13 zelených vrch. Na vrchu kráčí bílý lev se žlutou zbrojí, držící přední pravou tlapou bílý meč hrotem k dolnímu okraji štítu, se žlutou záštitou a jílcem. Ve vrchu a zeleném pruhu tři (1, 2) žluté šesticípé hvězdy vzájemně se dotýkajícími vždy třemi cípy.

Vlajka opakuje podobu znaku.

Vlajka č. 4/3 – Červený list se zeleným karé a v něm tři (1, 2) žluté šesticípé hvězdy vzájemně se dotýkajícími vždy třemi cípy, a bílým pruhem vycházejícím z první třetiny dolního okraje do poslední třetiny horního okraje listu.

Červený list opakuje barvu štítu, bílý pruh je inspirován lvem a karé opakuje znamení z vrchu.

Všechny návrhy znaků i vlajek jsou tvořeny na základně příslušných oborových pravidel, zásad a usancí. Volba kteréhokoliv z nich je volbou dobrou.

Přeji Vám při Vašem rozhodování šťastné okolnosti.

Stanislav Kasík

Roudnice nad Labem, 12. června 2011

Znak a vlajka Chlumce



Předkládáme Vám 4 návrhy znaku obce a ke každému z nich několik variant vlajky k seznámení a k projevení názoru na to, kterému znaku a „jeho“ vlajce byste dali přednost.

Rada obce v lednu t.r. rozhodla o vytvoření heraldicky a odborně historicky odvozeného znaku obce a vlajky obce a o jejich konstituování Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky. Tímto nelehkým úkolem pověřila s Heraldickou kanceláří „DAUPHIN“ pana Stanislava Kasíka (www.heraldika-terminologie.cz). Vytvořit znak (a vlajku obce), který by byl historicky odvozený a profesionálně heraldicky zpracovaný není snadný ani rychlý úkol. Vyžaduje mnoho studia, znalostí, zkušeností. Znak také musí být nezaměnitelný se znakem jiné obce nebo města.

Předkládáme Vám 4 návrhy znaku obce a ke každému z nich několik variant vlajky k seznámení a k projevení názoru na to, kterému znaku a „jeho“ vlajce byste dali přednost. Vaše názory prosím směrujte e-mailem na adresu obec@ouchlumec.cz nebo do hnědé poštovní schránky vlevo u vstupu do obecního úřadu anebo je můžete sdělit na sekretariátu. Zveřejňujeme také důležitý a zajímavý průvodní dokument, který popisuje historická východiska návrhů, zdůvodňuje je a popisuje včetně pojednání o současném neoficiálním znaku obce a jeho nedostatečnosti.

Vybraný a konečný návrh předložíme prostřednictvím zastupitelstva obce v září t.r. do schvalovacího řízení v Poslanecké sněmovně. Návrhy znaků a vlajek si můžete také prohlédnout vytištěné v budově OÚ na nástěnkách vpravo od schodiště.

Ve dnech 15. a 16. října 2010 proběhly komunální volby do Zastupitelstva obce. Z celkového počtu 3 638 zapsaných voličů se voleb zúčastnilo 1 635, volební účast tedy činila 44,94 %. V tabulce uvádíme celkové výsledky dle volebních stran. Ve dnech 15. a 16. října 2010 proběhly komunální volby do Zastupitelstva obce. Z celkového počtu 3 638 zapsaných voličů se voleb zúčastnilo 1 635, volební účast tedy činila 44,94 %.

Složení zastupitelstva obce Chlumeč pro volební období 2010 - 2014

starosta obce

Ing. Petr Maxa, člen rady 411 NEZÁVISLÍ

1. místopředseda obce

Ing. Petr Vodňanský, člen rady 381 Chlumecká alternativa

2. místopředseda obce

Jaroslav Slavík, člen rady 266 KSČM

Složení zastupitelstva

Milan Louda, člen rady 395 NEZÁVISLÍ

Ing. Luděk Slejška, člen rady 288 Chlumecká alternativa

Ing. Zdeňka Boháčková 302 Chlumecká alternativa

Karin Ederová 116 Sportovci Chlumci

Za volební stranu Sportovci Chlumci byla zvolena p. Karin Vršínská, která na svůj mandát získaný od voličů rezignovala. Po odstoupení dalších dvou kandidátů (náhradníků) se stala zastupitelkou Karin Ederová (členka KSČM).

Tomáš Gissy 238 Strana zelených

Mgr. Václav Houfek 294 ČSSD

Naděžda Janissová 204 ODS

JUDr. Marián Melicher 379 ČSSD

Alena Miltnerová 250 KSČM

Miroslava Preisslerová 342 NEZÁVISLÍ

MUDr. Petr Sudek 242 TOP 09

Finanční výbor

Ing. Boháčková Zdeňka

(předsedkyně)

Herzinová Alena

Loudová Jana

Ing. Mašek Jiří

Ing. Špička Zbyněk

Trnovec Vladimír st.

Ing. Kříž Josef Kontrolní výbor

Ederová Karin (předsedkyně)

Ing. Panznerová Hana

Henzl Vladimír

RNDr. Jirásek Petr

Vileta Jaroslav

Komise sociálně zdravotní

MUDr. Sudek Petr (předseda)

Štěpánová Valérie (tajemnice)

Mgr. Brožová Šífová Nikola

Burdová Marta

Holková Libuše

Kadlecová Marcela

Leskotová Pavlína

Maxová Miroslava

Sedláčková Jitka

Thielová Jana

Komise k projednávání přestupků

JUDr. Melicher Marián (předseda)

Dochvátová Ivana (tajemnice)

Nečas Jaroslav

Trnovec Vladimír ml.

Hájek Miroslav

Kislinger Silvestr

Pavliš Milan

Komise škodní a likvidační

Ing. Vodňanský Petr (předseda)

Jarošová Petra (tajemnice)

Mgr. Förster Josef

Libuše Holková

Loudová Jana

JUDr. Melicher Marián

Sedláčková Jitka

Ing. Špička Zbyněk

Špuláková Milena

Thielová Jana

Valtrová Lucie

Volf René

Komise životního prostředí

Ing. Boháč Petr (předseda) Kroa Martina (tajemnice)

Benda Ladislav Gissy Tomáš

Gruss Otto Louda Milan

Rellig Ludvík Vacovský Viktor